

cummal) melyet Dr. Horváth Géza felszólítása tolytán a M. Nemzeti Múzeumnak szánt, de levelére választ nem kapván, (pedig ment!) Eigenmann bloomingtoni gyűjtőnek ajándékozta, a ki ajánlkozott arra, hogy a halakat determinálja. Ez tehát miránk nézve elveszett. De van újabb gyűjteménye, s ezt most a múzeumnak fel is ajánlotta. A halászás mellett gyűjtött planktont is, s az első próbánál Dadaïra gondolt. Dadaït meglepte, hogy a távolban akadt magyar ember, a ki ismeri munkásságát. „Erre, úgymond Anisits, csak azt jegyezem meg, hogy még nem akadtam bármi náczióbeli zoológusra a ki a „Dádáy“ nevet nem ismerte volna s még hozzá tudta is, hogy magyar.“ A gyűjtött anyaggal (30—35 üvegce) küldött a M. N. Múzeum részére 14 denevért is, és várhatunk tőle még sok érdekes tárgyat.

A Thalpochares pannonica Frr. hernyójáról Frivaldszky Imre leírása óta, az volt az általános nézet, hogy az a növényhez erősített szövedéket csak éjjel hagyja el, a midőn a gyopár leveiben táplálkozik, de azt a szövedéket egyébként el nem hagyja soha. Legújabb megfigyeléseim meggyőztek ennek az állításnak helytelen voltáról. Tavaly ugyanis június elején Peszéréről hoztam hernyókat s ezeket ablakomban tartván, volt alkalmam pontosan megfigyelni őket. A hernyó éjjel sem jön ki szövedékéből és nem is táplálkozik a növény leveleivel, hanem a gyopár főhajtásának eleinte gyökérrészét, majd szárát eszi és ha lent, a földben s a földszínén már nem talál elég tápot, akkor szövi zsákját a szár mentén 10. sőt 15 cm.-nyi hosszúra is, vagy átvezeti a szomszédos növényhez. Ebben a hosszú csőben vándorol fel s alá: ha nagy a hőség, leszáll a gyökérhez, ott keresve tápot és némi nedvet; ha pedig a talaj kiszáradt, fent keresi azt, úgyszintén ott keres menedéket, ha alul sok a nedvesség. Ha pedig a növény épen-séggel nem nyújt már tápanyagot, akkor más növényre megy át. Az állat fejlődésének ideje rendkívül változó: a míg az említett hernyók után már június 13-án kelt ki az első lepke, addig még június 24-én is akadt künn járó, tápot kereső hernyó.

A.-Aigner Lajos.

Kada István coleopterologus s a budapest-rákosfalvai gyógyszer-tulajdonosa, született Kecskeméten 1859. márczius 2-án, a hol tanulmányait kezdvén, a budapesti egyetemen végezte. Az élet-erős férfi 1902. november 28-án, életének 43-ik, házasságának 14. évében rövid szenvedés után hirtelen elhunyt. Neje, született Schlammdinger Ilona és négy kis leánykája gyászolja. „A megboldogultban — úgymond a „Gyógyszerészeti közlöny“ — egyikét vesztette el a magyar gyógyszerészeti kar fiatal kora ellenére is a régi gárda nyomdokain haladó, kiváló gyakorlati ügyességű, s e mellett elméletileg is kitünően képzett gyógyszerészeknek.“ Szabad óráiban Kada István évek óta szenvedélyesen foglalkozott a bogarak gyűjtésével és különös előszeretettel a hernyók és álczát praeparálásával, a miben rendkívüli ügyességre tett szert, úgy hogy kitünő praeparátumait külföldön is szívesen fogadták. Az utóbbi

években megoldotta azt a nehéz problémát, miként kell a zöld hernyókat úgy kikészíteni, hogy természetes színüket megtartsák. Ebbeli titkát sajnos, magával vitte a sírba. Készítményeivel folytatott csere ügyleteivel szép és értékes bogárgyűjteményre tett szert, valamint csekélyebb számú gyönyörű exóta lepkéi is voltak, amelyek színpompájában szeretett gyönyörködni. Gyűjteménye egy budapesti szobrász birtokába ment át. — Béke a szeretetreméltó, művelt ember és kedves jóbarát hamvaira!

A *Vivipara vera* és a rovarok. A *Vivipara vera* Frauenfeld házait sokszor találtam, de egyetlen egyszer sem láttam, hogy bennük az *Ephemeridák* ásólábú lárvái voltak volna, csak azon házban, melyet *aberratio gracilis*-nak tartok, mert több tekintetben különbözik a közönséges, illetőleg rendes *Vivipara vera*-tól. Az *aberratio gracilis* nem nagyon fénylő, nem erősen sávozott, a suturák igen nagyok, az apertura kisebb, az utolsó csavarodás is aránylag kisebb és a többi csavarodást tekintve karcsúbb. Az *aberratióból* két házat találtam, az egyikben csak iszap volt, a másikban még az állat is, még pedig hím. A csigaház iszapjában talált lárva, az *Ephemera vulgata* lárvája volt. Nagyon meglepett azon ügyesség, melylyel a csigaház iszapjában tartózkodó helyét készítette. A tartózkodó hely cső alakú volt, melynek hosszúsága 25 mm., szélessége 10 mm. és belül jobbról, balról apró gödrök. Ezeken kívül jobbról balról kisebb nyílások is voltak. Ezeknek egyikében a jobb oldalon *Agabust*, a másikéban a baloldalon *Ptychopterá*-nak lárváját találtam. A másik csigán, melyben még élő állat volt, találtam a *Culex* lárváját, még pedig a köldökben. Megjegyzem, a csigának szájpárkánya kiemelkedett és a köldököt majdnem befödte, csak egy kis részt hagyott hátra, melybe a lárva behúzódhatott, tehát valószínűleg menedéket keresett. Az iszappal telt csigaház két oldalán lévő gödröcskében talált állatkák szintén menedéket kereshettek, mert a vízi ellenségek a kemény házat nem támadták meg. Azon körülményből, hogy a hosszabb és csiga nélkül való házban oldalt két különböző állatot láttam, azt következtettem, hogy a tartózkodó hely nem állandó, hanem ideiglenes, vagyis az állatok azt csak szükségből választották.

D. E.

Irodalom.

Ganglbauer, L., Die dalmatinisch-herzegovinischen Arten der Pselaphidengattung *Amaurops* Fairm. (Münchener koleopt. Zeitschr. I, 1903, p. 178—179).

Négy faj meghatározására szolgáló kulcs, a fajok egyike (*A. Breiti*) új, ezt Hercegovinában fedezték fel. A dalmáciai *Amaurops leptoderina* Reitt. részére új alnem (*Troglamaurops*) állított fel.

Csiki Ernő.